

Finacijsko izvještavanje i konsolidacija u doba koronavirusne bolesti (COVID-19)

Sadržaj

- A. Opće implikacije
- B. Glavne vrste državnih intervencija
- C. Relevantni IPSAS-i

A. Opće implikacije (1)

Kratkoročni izazovi

- Zbog aktualne situacije moglo bi doći do produljenja rokova izvještavanja za subjekte i jasnog fokusiranja na ključne informacije o korisnicima
- S obzirom na blaže pred-transakcijske kontrole, potrebne su učinkovite retrospektivne provjere načina na koji se troše sredstva
- Potrebno je očekivati utjecaje na izvještavanje i reviziju kao što su:
  - potencijalna kašnjenja zbog manjka zaposlenika
  - povećana neizvjesnost i rizik u pogledu pretpostavke vremenski neograničenog poslovanja subjekata
  - nesigurnost oko toga kako u izvještaj uvrstiti događaje i nepredviđene izdatke poslije datuma bilance stanja
  - potreba za dodatnim objavljivanjem u izvještaju poslovodstva

Opće implikacije (2)

Dugoročni izazovi

- Potrebno je aktivno upravljati državnim bilancama stanja jer su mjere drastično povećale i imovinu i obveze javnog sektora.
Stoga je nužno:
  - jačati aktivno upravljanje imovinom (utvrditi višak imovine, pratiti potrebe za ispravkom (umanjenjem) vrijednosti imovine)
  - uspostaviti procese za upravljanje zajmovima i garancijama (pratiti rizike od neplaćanja zajmova i povećanu vjerojatnost naplate iz garancija)

Opće implikacije (3)

Dugoročni izazovi

- Nakon krize, bit će potrebno oporaviti financije javnog sektora, a gospodarstvima će trebati poticaj – pri čemu je potrebno imati privolu javnosti za teške odluke koje će se morati donositi
- Državama će trebati rekordna razina zaduživanja, većinom na otvorenom tržištu. Investitori će htjeti vidjeti pravovremene, pouzdane i usporedive informacije
  - Robusnost računa na obračunskoj osnovi služi kao dobra podloga
  - Međunarodno prihvaćeni računovodstveni standardi za javni sektor (IPSAS) omogućuju vjerodostojnost i povjerenje

B. Glavne vrste državnih intervencija

Intervencije se obično mogu svrstati u četiri šire kategorije:

1. Izravni državni rashodi

Primjeri:

- pružanje zdravstvenih usluga
- provođenje testiranja
- osiguravanje zaštitne opreme

2. Potpore za pojedince

Primjeri:

- socijalna davanja/naknade kao što su dohodovna potpora i naknade za nezaposlenost
- odgode poreza na dohodak i druge olakšice

3. Potpore za poduzeća i druge subjekte javnog sektora

Primjeri:

- bespovratna sredstva, zajmovi, vlasnička ulaganja
- kupnja nenaplativih plasmana
- porezne olakšice

4. Potpore za finansijske sustave

Primjeri:

- snižavanje kamatnih stopa
- kupnja državnih obveznica
- porezne olakšice

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (1)

1. Izravni državni rashodi

- Intervencije, kao što je pružanje skrbi onima koji su zahvaćeni pandemijom ili provedba testiranja na koronavirusnu bolest (COVID-19) smatraju se *kolektivnim i individualnim uslugama* koje se pružaju kako bi se riješile potrebe društva u cjelini
- Te se usluge iskazuju u okviru izmjena i dopuna **IPSAS-a 19, Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina**, obično kao rashod nakon pružanja usluga
- Neke intervencije mogu dovesti do rezerviranja ili nepredviđenih obveza zbog kojih će biti potrebno priznavanje ili objavljivanje u skladu s IPSAS-om 19
- Za više detalja vidi potpore za pojedince i poduzeća

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (2)

2. Potpore za pojedince (1)

- Određeni gotovinski transferi za pojedince ili kućanstva, kao što su naknade za nezaposlenost ili zajamčeni minimalni dohodak, ulaze u obuhvat **IPSAS-a 42, Socijalna davanja**
- Ta davanja priznaju se kao rashod i obveza kada
  - subjekt ima sadašnju obvezu za odljev resursa i
  - obveza je mjerljiva
- Ako subjekt u javnom sektoru treba restrukturirati svoje poslovanje uslijed koronavirusne bolesti (COVID-19), onda određena rezerviranja za restrukturiranje i troškovi raskida ugovora o radu možda ulaze u obuhvat **IPSAS-a 19, Rezerviranja**

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (3)

2. Potpore za pojedince (2)

- Plaćanja za dodatna bolovanja i otkazivanje ugovora o radu za zaposlenike subjekta javnog sektora iskazuju se unutar obuhvata **IPSAS-a 39, Naknade za zaposlene**
  - Dodatno bolovanje obično se priznaje kao rashod u trenutku izbivanja zaposlenika na poslu
  - Davanja za otkazivanje i raskid ugovora o radu za određene zaposlenike obično se priznaju kada poslodavac više ne može povući svoju ponudu za ta davanja

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (4)

3. Potpore za poduzeća i druge subjekte javnog sektora (1)

- **IPSAS 34, Odvojeni financijski izvještaji, IPSAS 35, Konsolidirani financijski izvještaji, IPSAS 36, Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate, i IPSAS 37, Zajednički aranžmani, i IPSAS 38, Objavljivanje udjela u drugim subjektima**, relevantni su za:
  - osnivanje novih državnih subjekata zbog programa intervencija uslijed koronavirusne bolesti (COVID-19)
  - potencijalne promjene kontrole uslijed određenih transfera koje radi država – za više detalja vidi sljedeći slajd

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (5)

3. Potpore za poduzeća i druge subjekte javnog sektora (2)

- Razne državne intervencije mogu dovesti do udjela u drugim subjektima:
  - vlasnička ulaganja i određeni konvertibilni zajmovi mogu dovesti do stjecanja kontrole nad primateljem sredstava, što dovodi do konsolidacije temeljem **IPSAS-a 35**
  - ovisno o posebnim uvjetima aranžmana financiranja, intervencije mogu dovesti do zajedničke kontrole ili značajnog utjecaja nad primateljem, što se iskazuje temeljem IPSAS-a 36 ili IPSAS-a 37
  - bez obzira na računovodstveni ishod, udjeli u kontroliranim subjektima, zajedničkim aranžmanima, pridruženim subjektima ili nekonsolidiranim strukturiranim subjektima moraju biti objavljeni temeljem **IPSAS-a 38**

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (6)

3. Potpore za poduzeća i druge subjekte javnog sektora (3)

- Država može dati finansijske garancije za neplaćeni dug koji duguje neko poduzeće – te garancije ulaze u obuhvat **IPSAS-a 29, Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje**, ili **IPSAS-a 41, Finansijski instrumenti**
  - Temeljem IPSAS-a 41, finansijske garancije priznaju se po fer vrijednosti i nakon toga vrijednosno usklađuju ovisno o očekivanom dopuštenom kreditnom gubitku pod određenim uvjetima
  - Temeljem IPSAS-a 29, neke garancije neće biti priznate, ako odljev resursa nije vjerojatan
  - Međutim, te će garancije možda trebati objaviti temeljem IPSAS-a 19, pri čemu je potrebno pratiti vjerojatnost odljeva da bi se utvrdila potreba za priznavanjem

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (7)

3. Potpore za poduzeća i druge subjekte javnog sektora (4)

- **ED 72, *Troškovi transfera***, čim se finaliziraju, mogu se odnositi na određene transfere sredstava od države prema pojedincima ili drugim subjektima javnog sektora
- Sa stajališta primatelja transfera, na primitke od transfera iz intervencija za koronavirusnu bolest (COVID-19), čim se oni finaliziraju, mogu se primijeniti **IPSAS 23, *Prihodi od nerazmjenskih transakcija (porezi i transferi)***, ili **ED 71, *Prihodi bez obveze protučinjenja***

C. IPSAS-i koji bi mogli biti relevantni za intervencije (8)

4. Potpore za finansijske sustave

- IPSAS 28, *Finansijski instrumenti: prezentiranje*, IPSAS 29, *Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje*, IPSAS 30, *Finansijski instrumenti: objavljivanje*, i IPSAS 41, *Finansijski instrumenti*, daju smjernice o priznavanju i mjerenu ispravka (umanjenja) vrijednosti finansijske imovine, do kojeg bi moglo doći zbog neizvjesnosti koje proizlaze iz koronavirusne bolesti (COVID-19)
- Navedeni standardi primjenjuju se i na restrukturiranje državnog duga i koncesijske zajmove temeljem IPSAS-a

Dodatni slajdovi

Drugi potencijalno relevantni IPSAS-i (1)

- IPSAS 1, *Prezentiranje financijskih izvještaja*
  - U ekstremnim slučajevima, koronavirusna bolest (COVID-19) može utjecati na održivost poslovanja subjekta – IPSAS 1 sadržava smjernice za procjenu o tome hoće li subjekt i dalje imati pretpostavku vremenski neograničenog poslovanja
  - Koronavirusna bolest (COVID-19) može dovesti do neizvjesnosti u pogledu naplativosti potraživanja od korisnika koji prolaze kroz financijske teškoće – u skladu s IPSAS-om 1 potrebno je objaviti neizvjesnost procjene
  - Mnogi programi intervencija zbog koronavirusne bolesti (COVID-19) mogu se smatrati materijalnima zbog njihove važnosti ili neobične prirode. U skladu s IPSAS-om 1 potrebno je objaviti prirodu i iznos materijalnih rashoda.

Drugi potencijalno relevantni IPSAS-i (2)

- IPSAS 14, *Događaji nakon datuma bilance*
  - Neke intervencije koje su pokrenute nakon datuma bilance ipak mogu utjecati na financijske izvještaje:
    - zbog značajnih intervencija možda će biti potrebno dodatno objavljivanje s kvantifikacijom njihova procijenjenog budućeg utjecaja na financijske izvještaje
    - neke intervencije ili programi mogu ukazivati na događaje koji su već postojali na dan bilance – zbog tih događaja bit će potrebno napraviti vrijednosna usklađenja u financijskim izvještajima

Drugi potencijalno relevantni IPSAS-i (3)

- IPSAS 16, *Investicijska imovina*
  - Odnosi se na valorizaciju investicijske imovine, procjena čijih budućih novčanih tokova ili uslužnog potencijala se možda pogoršala uslijed neizvjesnosti zbog koronavirusne bolesti (COVID-19)
- IPSAS 21, *Umanjenje imovine koja ne stvara novac*, i IPSAS 26, *Umanjenje imovine koja stvara novac*
  - Mjere kao što su socijalno distanciranje ili karantena mogu dovesti do pogoršanja procjene novčanih tokova ili uslužnog potencijala imovine koja je zatvorena ili nije u upotrebi
  - A takvo pogoršanje može dovesti do gubitaka zbog ispravka (umanjenja) vrijednosti imovine

Druge potencijalno relevantne smjernice IPSASB-a – Smjernice za preporučenu praksu (eng. Recommendation Practice Guidelines, RPG) (1)

- RPG 1, *Izvještavanje o dugoročnoj održivosti financija subjekta*
  - Intervencije zbog koronavirusne bolesti (COVID-19) mogu imati dalekosežne financijske posljedice
    - Posljedice mogu utjecati na informacije o dugoročnoj fiskalnoj održivosti države, uključujući prognoze o dugoročnim priljevima i odljevima
  - RPG 1 daje smjernice o sastavljanju prognoza i objavljivanju temeljnih pretpostavki

Druge potencijalno relevantne smjernice IPSASB-a – Smjernice za preporučenu praksu (2)

- RPG 2, *Rasprava i analiza o financijskim izvještajima*
  - Rasprava i analiza o financijskim izvještajima može se koristiti za dodatni narativ o tome kako je pandemija utjecala na financijski položaj, financijski učinak i novčane tokove subjekta
  - U raspravi i analizi moguće je razraditi rizike i neizvjesnosti nastale zbog koronavirusne bolesti (COVID-19) i načine upravljanja tim rizicima i neizvjesnostima

Druge potencijalno relevantne smjernice IPSASB-a – Smjernice za preporučenu praksu(3)

- RPG 3, *Izvještavanje o informacijama koje se odnose na učinak isporuke usluga*
  - Daje okvir temeljen na principima za izvještavanje o ciljevima isporuke usluga, u kojoj mjeri se ti ciljevi ostvaruju i kako se ciljevi isporuke usluga mijenjaju u periodu izvještavanja
  - Programi intervencija zbog koronavirusne bolesti (COVID-19) vjerojatno će dovesti do novih ciljeva isporuke usluga ili izmijeniti postojeće mehanizme pružanja usluga

www.ipsasb.org

